

Handläggare
Duvner Sara
Winbladh Torkel

Datum
2014-07-11

Diarienummer
KSN-2014-0952

Kommunstyrelsen

Betänkandet SOU 2014:39 Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att till näringsdepartementet avge yttrande enligt bilaga.

Ärendet

Näringsdepartementet har inbjudit Uppsala kommun att lämna synpunkter på e-delegationens betänkande "Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service" senast den 6 oktober 2014. Utredningen finns att hämta på följande länk

<http://www.regeringen.se/sb/d/18259/a/242636>

Utredningen har haft i uppdrag att identifiera regelverk som på ett olämpligt sätt hindrar elektroniskt informationsutbyte och vid behov lämna förslag till författningsförändringar. Betänkandet innehåller förslag som syftar till att utkontraktering, s.k. outsourcing, mellan myndigheter, elektroniskt förvar som myndigheter tillhandahåller åt enskilda samt hjälp och presentationstjänster som myndigheter inrättar ska kunna bedrivas utan att enskildas information ska löpa risk att bli utlämnad som allmän och offentlig handling. En central del i förslagen är en tystnadsplikt för befattningshavare som endast har en teknisk uppgift.

E-delegationen föreslår ändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som ska träda i kraft den 1 januari 2015. Ändringarna medför en tydligare lagstiftning avseende elektroniskt förvar samt förändringar avseende sekretess och tystnadsplikt då en annan myndighet än ursprungsmyndigheten agerar tjänsteleverantör.

Föredragning

Sedan en tid tillbaka har samverkan mellan myndigheter ökat i omfattning. Flera tjänster tillhandahålls av en myndighet, också kallad tjänsteleverantör, där andra myndigheter kan

ansluta sig till tjänsten. Handlingar som tjänsteleverantören tillhandahåller i ett så kallat ”elektroniskt förvar”, även kallat eget utrymme, hanteras i dagsläget inte som en allmän handling, utifrån den tolkning som finns av begreppet elektroniskt förvar kontra reglerna i tryckfrihetsförordningen.

För att myndigheternas tjänster ska fungera väl behövs också så kallade hjälptjänster då det uppstår tekniska problem eller användarfrågor. Tjänsteleverantören levererar dessa tjänster och måste i vissa fall ta del av den information som lagras i det elektroniska förvaret. Det har även utvecklats ett flertal så kallade presentationstjänster där information från flera olika myndigheter sammanställs. Dessa områden har idag inget sekretesskydd enligt offentlighets- och sekretesslagen.

I förslaget till yttrande instämmer kommunen i utredningens slutsats om behovet av lagändringar men görs vissa påpekanden:

Kommunen förordar generellt fler nationella insatser både gällande lagstiftning som berör e-förvaltning och nationella initiativ som både stat, kommuner och landsting kan ta del av. Allt i syfte att göra det så enkelt som möjligt för så många som möjligt.

Föreslagna ändringar avseende sekretess och tystnadsplikt för hjälp- och presentationstjänster påverkas av dagens definition av elektroniskt förvar. Kommunen förordar att den allmänt vedertagna definitionen av elektroniskt förvar ses över för att undvika önskad tolkning av begreppet.

Kommunen förordar vidare en starkare sekretesslagstiftning avseende både elektroniskt förvar och sammanställd information i presentationstjänsterna.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Staddirektör

Jan Malmberg
TF chef kommunledningskontoret

Handläggare
Sara Duvner
Torkel Winbladh

Datum
2014-07-11

Diarienummer
KSN-2014-0952

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2014:39 Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service

Näringsdepartementet har till Uppsala kommun (kommunen) överlämnat e-delegationens betänkande *Bättre juridiska förutsättningar för samverkan och service* (SOU 2014:39) för yttrande senast den 6 oktober 2014. Uppsala kommun får med anledning av remissen anföra följande.

Myndighetssverige förändras genom ett allt bredare samarbete mellan myndigheter sinsemellan och mellan myndigheter och privata tjänsteleverantörer. I takt med förändringarna måste lagstiftningen ses över och anpassas. Kommunen välkomnar därför näringsdepartementets förslag om lagändringar som stödjer ett ökat samarbete och samtidigt skyddar användaren.

Kommunen instämmer i utredningens slutsats om behovet av lagändringar men önskar framföra nedanstående synpunkter.

Allmänt

Kommunen förordar generellt fler nationella insatser både gällande lagstiftning som berör e-förvaltning och nationella initiativ som både stat, kommuner och landsting kan ta del av. Allt i syfte att göra det så enkelt som möjligt för så många som möjligt.

Med utredningens föreslagna ändringar avseende sekretess och tystnadsplikt för hjälp- och presentationstjänster kan dagens definition av elektroniskt förvar, utifrån vad som står i tryckfrihetsförordningen, komma att behöva ses över. Det skulle vara högst olyckligt om definitionen av elektroniskt förvar är tolkningsbar på ett sätt som medför att de handlingar och den information som användaren tror är skyddad inte är det.

Det finns också en risk, även med beaktande av utredningens förslag till ändringar, att uppgifter sprids på grund av att de personer som sätts inför att göra komplexa bedömningar i sekretessfrågor inte har någon närmare kunskap eller insikt i den kontext som uppgifterna

härifrån. Som utredningen också konstaterat kan dessa personer ”behöva göra tolkningar av delvis svårtillgängliga regler om huruvida andra regler om sekretess och möjligen en bestämmelse om överföring av sekretess blir tillämpliga eller om uppgiften är offentlig” (utredningen s. 85f).

Kommunen förordar därför en starkare sekretessreglering på området än de av utredningen föreslagna ändringarna. Enligt kommunen bör det vara den myndighet eller befattningshavare som har handlagt ett visst ärende, eller hanterat vissa handlingar, som också är den som bör få avgöra huruvida informationen kan lämnas ut eller inte. Det ska för den enskilde stå klart att information om den enskilde inte löper risk att lämnas ut endast av den anledningen att flera myndigheter är inblandade i själva tjänsten som informationen hanteras inom.

Tystnadsplikt och sekretess vid IT-drift och elektroniskt förvar

Kommunen instämmer i utredningens slutsats att handlingar som hanteras i ett elektroniskt förvar inte är att anse som allmänna och att tystnadsplikt ska råda om hanteringen av IT-drift och elektroniskt förvar sköts av en tjänstelevererande myndighet.

Kommunen ställer sig också bakom utredningens förslag att utmönstra begränsningen i 40 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL) till personuppgifter som avses i personuppgiftslagen.

För att få till stånd en regel som är enkel att tillämpa och som innebär ett tillräckligt gott skydd för uppgifter i elektroniskt förvar förordar kommunen utredningens förslag till alternativ sekretessreglering, som utredningen diskuterar under kapitel 5.6.5, enligt vilken 40 kap. 5 § OSL skulle innebära att absolut sekretess gäller för uppgift i verksamhet för enbart teknisk bearbetning eller teknisk lagring för någon annans räkning.

Överföring av sekretessnivå

Med anledning av att kommunen förordar utredningens alternativa förslag till ändring av 40 kap. 5 § OSL finns det ingen anledning att föra in någon regel om överföring av sekretess. Den alternativa regleringen innebär istället att alla uppgifter skulle bli skyddade vid såväl utkontraktering av IT-drift som vid tillhandahållande av elektroniskt utrymme.

Sekretess för hjälptjänster

Uppsala kommun ställer sig bakom utredningens förslag om att sekretess ska gälla vid tillhandahållande av hjälptjänster vid elektroniskt förvar.

Konsekvensen av att inte göra så som föreslås i betänkandet blir antingen att användarens förväntade sekretessnivå inte upprätthålls. Alternativt måste varje myndighet som använder sig av tjänsten, oavsett vem som drifvar den, på egen hand ansvara för service och hjälptjänster gentemot användaren för de frågor som har beröring till handlingar eller information som den enskilda myndigheten ansvarar för. Det sistnämnda skulle innebära en kostsam hantering samt ett otydligt gränssnitt gentemot användaren och strida mot målsättningen om ”så enkelt som möjligt för så många som möjligt”. Användaren måste i sin tur hålla reda på vilken del av tjänsten som handhas av vilken myndighet. Oklarheter lär också

uppstå vid frågor/behov av hjälptjänster som inte gäller den enskilda myndighetens del av tjänsten utan av tjänsten som helhet. Frågor som bäst besvaras av den tjänsteleverande myndigheten.

Sekretess för presentationstjänster

Uppsala kommun ställer sig bakom utredningens förslag men förordar en starkare reglering mot utlämnande av den sammanställda informationen. Utlämning av de olika delmängderna av information som har inhämtats från olika myndigheter torde kunna styras enligt utredningens förslag medan den sammanställda informationen behöver skyddas på sådant sätt att utgångspunkten är att det föreligger sekretess. Med en framtida utveckling av fler presentationstjänster som tillåter sammanställning av information från olika källor och myndigheter är risken alltför stor att den sammanställda informationen kan innebära skada, för såväl enskilda fysiska personer och närstående till dessa som för företag. Det kan också tänkas att sammanställd information kan användas för kartläggningar och tolkningar som inte är önskvärda ur ett större perspektiv.

Mot denna bakgrund finns det, enligt kommunen, ingen anledning att ha en sekretessreglering där utgångspunkten är offentlighet, vilket blir följderna av utredningens förslag med ett rakt skaderekvisit. Kommunen förordar istället en sekretessreglering rörande presentationstjänster med ett omvänt skaderekvisit, där utgångspunkten är sekretess om det inte står klart att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

Kommunstyrelsen

Fredrik Ahlstedt
Ordförande

Astrid Anker
sekreterare